

LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS DĖL MYKOLO ROMERIO UNIVERSITETO ADMINISTRACIJOS VEIKSMŲ

2016 m. spalio 3 d. Nr. SP-19
Vilnius

Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), 13.1 papunkčiu ir išnagrinėjęs Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. gegužės 23 d. gautus pareiškėjo G. S. (toliau – pareiškėjas, studentas)¹ skundą ir prašymą dėl Mykolo Romerio universiteto administracijos veiksmų ir / ar neveikimo (toliau – skundas) bei pateiktą medžiagą,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas skunde Kontrolieriui skundžia Mykolo Romerio universiteto administracijos veiksmus ir neveikimą. Pareiškėjas teigia, kad „<...> Visais atvejais semestro pabaigoje buvo leidžiama pakartoti egzaminus, tačiau šiuo atveju, dėl kažkokių priežasčių, to nebuvo leista padaryti. <...> neproporcingai per mažai skirta laiko (tik vienas semestras) perlaikyti neišlaikytus egzaminus ar įskaitas. <...> Rašydamas prašymą perkelti į klausytojus buvau suklaidintas ir savo noru išbrauktas iš studentų sąrašų.“

Pareiškėjas prašo:

1. Įpareigoti universitetą grąžinti <...> neteisėtai atimtą studento statusą;
2. Įpareigoti universitetą sudaryti sąlygas pakartoti 2 paskutinius egzaminų sesijos egzaminus vieną kartą už tai nemokant ir nenustatant sąlygos kartoti dalykų kursą;
3. Įpareigoti universitetą grąžinti sumokėtus <...> Eur;
4. Įvertinti kitą pateiktą informaciją.“

Kontrolierius 2016-07-08 raštu Nr. S-269 kreipėsi į Mykolo Romerio universitetą, prašydamas pateikti skundo nagrinėjimui reikiamus dokumentus.

¹ Kontrolieriaus sprendimo tekste „pareiškėjas“, „studentas“ apibendrintai, nesiejant su pareiškėjo lytimi, vadinamas vyriškosios giminės daiktavardžiu

Išanalizavęs Mykolo Romerio universiteto pateiktus dokumentus, Kontrolierius 2016-08-09 raštu Nr. S-294 kreipėsi į Mykolo Romerio universitetą ir paprašė pateikti šią informaciją:

„1) nurodyti, kokias akademines skolas turėjo <...> studentas [G. S.] 2014 m. Pateikti tai patvirtinančius dokumentus;

2) atsakyti, ar studentas [G. S.] 2014 m. registravosi IS „Studijos“ dėl akademinų skolų perlaikymo. Jeigu, taip – pateikti tokią registraciją patvirtinančius dokumentus;

3) nurodyti 2014 m. nustatytus MRU Teisės fakulteto bakalauro studijų programos teisės studijų pavasario sesijos egzaminų laikymo terminus. Pateikti prašomus terminus patvirtinančius dokumentus (egzaminų tvarkaraščius ir / ar kt.);

4) nurodyti nustatytą minėtų studijų pavasario sesijos akademinų skolų perlaikymo terminą ir sąlygas egzaminų neišlaikymo atveju. Pateikti prašomą terminą patvirtinančius dokumentus (egzaminų tvarkaraščius ir / ar kt.);

5) nurodyti teisės aktą, reglamentuojantį išbraukimo iš studentų / klausytojų sąrašo ir pranešimo apie išbraukimą studentui / klausytojui, tvarką. Nurodyti terminą, per kurį studentas / klausytojas, esant pagrindui, turi būti išbrauktas iš studentų / klausytojų sąrašo;

6) nurodyti 2011-09-05 Mykolo Romerio universiteto ir studento, studijuojančio valstybės nefinansuojamoje vietoje, sutarties <...> nutraukimo pagrindą ir pateikti minėtos sutarties nutraukimą patvirtinantį dokumentą;

7) nurodyti 2014-09-15 Mykolo Romerio universiteto ir klausytojo sutarties <...> nutraukimo pagrindą ir pateikti minėtos sutarties nutraukimą patvirtinantį dokumentą.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikta informacija – mūsų).

Mykolo Romerio universitetas 2016-08-26 raštu Nr. 24T(11.21-20401)-209 atsakė, kad:

Pareiškėjas studijavo nuo 2011 m. rugsėjo 1 d. iki 2014 m. liepos 9 d.

„Pasibaigus 2013-2014 s. m. pavasario semestru [studentas] turėjo 5 (penkias) akademines skolas: 1 semestras: <...> (įskaita), <...> (egzaminas); 2 semestras: <...> (egzaminas); 6 semestras: <...> (egzaminas), <...> (egzaminas).“

Studentas „nesiregistravo egzaminų ir įskaitos perlaikymui IS „Studijos“.“

„2013-2014 m. s. m. pavasario semestro egzaminų sesija vyko nuo 2014 m. birželio 2 d. iki 2014 m. birželio 29 d. Turimos skolos skaičiuojamos pasibaigus semestru. Semestro pabaiga – birželio 30 d. Skolas iš ankstesnių semestrų studentas galėjo laikyti jau nuo 2012 m. pavasario semestro.“

„2014 m. liepos 4 d. buvo gautas [studento] prašymas dėl priėmimo Universiteto klausytojus. Rektoriaus 2014 m. liepos 9 d. įsakymu <...>, [studentas] išbrauktas iš studentų sąrašų ir priimtas Universiteto klausytojus <...>“

„2014 m. rugsėjo 15 d. klausytojas [pareiškėjas] pasirašė Studijų sutartį <...>, kurioje nurodyti studijų dalykai ir galiojimo terminas iki 2015 m. birželio 30 d.“

„2014-2015 s. m. [studentas] nesiregistravo egzaminų ir įskaitų laikymui IS „Studijos“.

„Rektoriaus 2015 m. rugsėjo 17 d. įsakymu <...>, [pareiškėjas] išbrauktas iš klausytojų sąrašų, pasibaigus studijų sutarties galiojimo laikui.“ (laužtiniuose skliaustuose pateikti duomenys – mūsų).

Nagrinėjant skundą ir kilus neaiškumui, 2016 m. rugsėjo 9 d. el. paštu buvo kreiptasi į Mykolo Romerio universitetą, prašant „nurodyti Studijų sutarties <...> nuostatą, kuri nustato sutarties galiojimą iki 2015 m. birželio 30 d.; <...>“.

Mykolo Romerio universitetas 2016-09-14 raštu Nr. 24T(11.21-20401)-4 atsakė, kad „2014 m. rugsėjo 15 d. klausytojas [pareiškėjas] <...> pasirašė Studijų sutartį <...>, kurioje nurodyti studijų dalykai ir galiojimo terminas iki 2015 m. birželio 30 d. Studijų sutarties II dalyje „Sutarties objektas“ yra nurodyti pasirinkti studijų dalykai ir studijų laikotarpis. Iki nurodyto termino klausytojas turi išlaikyti pasirinktų studijų dalykų egzaminus.“

Atlikus Mykolo Romerio universiteto pateiktos informacijos, teisės aktų analizę ir atsižvelgiant į pareiškėjo skundžiamus veiksmus, nustatyta, kad:

1. Iš Bakalauro ir magistrantūros nuolatinių studijų 2013/2014 studijų metų rudens ir pavasario semestrų auditorinių užsiėmimų ir egzaminų grafiko matyti, kad rudens semestro egzaminų sesija I-III kursui nustatyta nuo 2013 m. gruodžio 30 d. iki sausio 26 d., nuo sausio 27 d. numatytos atostogos. Pavasario semestro egzaminų sesija I-III kursui nustatyta nuo 2014 m. birželio 2 d. iki 29 d., nuo birželio 30 d. numatytos atostogos.

Mykolo Romerio universiteto studijų tvarkos, patvirtintos Senato 2011 m. sausio 27 d. nutarimu Nr. 1SN-17, (toliau – Tvarka) 71 punkte nustatyta, kad „studijų metai Universitete prasideda rugsėjo 1 d., baigiasi rugpjūčio 31 d., įskaitant atostogas.“ Tvarkos 72 punkte nustatyta, kad „studijų metai dalijami į semestrus ir atostogų laikotarpius. Paprastai studijų metus sudaro du semestrai: rudens ir pavasario. <...>“. Tvarkos 99 punkte nustatyta, kad „tvarkaraštyje arba kitu studijų grafike numatytu laiku neišlaikytas egzaminas arba kitas atsiskaitymas laikomas akademinė skola.“ Tvarkos 100 punktas: „Studentas arba klausytojas, neišlaikęs egzamino (negavęs įskaitos, neatestuotas), turi teisę šį atsiskaitymą vieną kartą pakartoti nemokamai.“ Mykolo Romerio universiteto studijų rezultatų vertinimo tvarkos, patvirtintos Mykolo Romerio universiteto Senato 2012-03-16 nutarimu Nr. 1SN-30, 23 punkte nustatyta, kad „akademinių skolų turintiems studentams fakultetuose parengiamas tvarkaraštis dėl skolos perlaikymo. Studentas, norintis perlaikyti skolą, privalo registruotis IS „Studijos“. Neužsiregistravę studentai skolos laikyti negali.“ (23 punkto pakeitimas, Senato 2014-02-19 nutarimas Nr. 1SN-22).

Kontrolierius 2016-08-09 raštu Nr. S-294 paprašė Mykolo Romerio universiteto nurodyti nustatytą minėtų studijų pavasario sesijos akademinių skolų perlaikymo terminą ir sąlygas, egzaminų neišlaikymo atveju, pateikti prašomą terminą patvirtinančius dokumentus. Pateiktuose Bakalauro ir magistrantūros nuolatinių studijų 2013/2014 studijų metų rudens ir pavasario semestrų auditorinių užsiėmimų ir egzaminų grafike ir 2013-2014 s. m. pavasario (6) semestro egzaminų tvarkaraštyje *akademinių skolų perlaikymo terminai nenustatyti. Mykolo Romerio universitetas fakulteto parengto tvarkaraščio dėl skolos perlaikymo akademinių skolų turintiems studentams Kontrolieriui nepateikė ir informavo, kad pareiškėjas 2014–2015 m. nesiregistravo egzaminų ir įskaitų laikymui IS „Studijos“, todėl neišku nei studento, neišlaikiusio egzamino (negavusio įskaitos, neatestuoto), teisės atsiskaitymą vieną kartą pakartoti nemokamai, įgyvendinimo tvarka, nei tvarkaraščio dėl skolos perlaikymo parengimo terminas ir sąlygos.*

2. Iš Mykolo Romerio universiteto pateiktų dokumentų matyti, kad studentas 1-ame semestre turėjo 2 skolas, 2-ame semestre – 1 skolą, 6-ame semestre – 2 skolas.

Tuo atveju, kai studentas pasibaigus semestru turi ne daugiau kaip 3 skolas, taikytinas Tvarkos 103 punktas, kuris nustato, kad „studentas <...>, pasibaigus semestru turintis ne daugiau kaip tris akademinės skolas, turi už jas atsiskaityti per semestrą. Už skolas per semestrą neatsiskaitęs studentas <...> turi kartoti dalyko studijas <...>.“

Pažymėtina, kad nagrinėjamu atveju studentas 2 semestro pabaigoje, t. y. 2012 m. birželio mėnesį, turėjo 3 skolas, tačiau nėra pagrindo teigti, kad Tvarkos 103 punktas buvo įgyvendinamas.

3. 6 semestro pabaigoje, t. y. 2014 m. birželio mėnesį, studentas iš viso turėjo 5 skolas, todėl taikytinas Tvarkos 104 punkto, pakeisto Senato 2012 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 1SN-63, redakcija: „Jeigu pasibaigus semestru studentas <...> turi daugiau kaip tris akademinės skolas, jis šalinamas iš Universiteto dėl nepažangumo“, arba Tvarkos 105 punkto, pakeisto Senato 2014 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. 1SN-26, redakcija: „Už akademinės skolas laiku neatsiskaitęs arba jų turintis daugiau kaip tris studentas arba papildomųjų studijų klausytojas jo paties prašymu gali būti perkelti į Universiteto klausytojus. Likvidavęs visas akademinės skolas kaip klausytojas toks asmuo Universiteto nustatytais sąlygomis gali būti sugražintas į studentų sąrašus.“

Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Studentų skyriaus 2014-07-03 el. laiške pateikta informacija pareiškėjui: „<...> rengiamas įsakymas dėl studentų šalinimo iš Universiteto dėl nepažangumo, kadangi Jūs turite daugiau nei tris akademinės skolas. Šiai dienai turite dvi galimybes: 1. Stoti bendruoju priėmimu į I kursą, įstojus rašyti prašymą dėl dalykų įskaitymo, perkėlimo į aukštesnį kursą ir studijuoti toliau. 2. Rašyti prašymą išbraukti <...> ir priimti į Universiteto klausytojus. Klausytoju priimami vieneriems akademiniais metams, per metus turite likviduoti visas turimas skolas ir tik tada galima atnaujinti studijas ir studijuoti toliau.<...>“. Pareiškėjo 2014-07-04 prašymas dėl priėmimo į klausytojus buvo pateiktas Mykolo Romerio universiteto Teisės fakulteto Studentų skyriui.

Įvertinus teisinį reglamentavimą ir pateiktame el. laiške nurodytas galimybes studentui, turinčiam daugiau kaip tris akademinės skolas, tęsti studijas, nėra pagrindo teigti, kad pareiškėjas buvo suklaidintas.

Tvarkos 132 punkte nustatyta, kad „studentai išbraukiami iš studentų sąrašų ir šalinami iš Universiteto rektoriaus įsakymu. Įsakyme nurodoma išbraukimo, šalinimo priežastis“.

Pareiškėjo išbraukimo iš studentų sąrašų ir priėmimo Universiteto klausytoju 2014-07-09 Mykolo Romerio universiteto rektoriaus įsakyme Nr. 2IT-121 „Dėl išbraukimo iš studentų sąrašų, priėmimo į klausytojus, šalinimo iš universiteto, studijų atnaujinimo“ (toliau – 2014 m. Įsakymas) nurodytas teisinis pagrindas – Mykolo Romerio universiteto studijų tvarkos, patvirtintos Senato 2011 m. sausio 27 d. nutarimu Nr. 1SN-17, 105 punktas, kuriame nustatyta, kad „už akademinės skolas laiku neatsiskaitęs arba jų turintis daugiau kaip tris studentas arba papildomųjų studijų klausytojas jo paties prašymu gali būti perkelti į Universiteto klausytojus. <...>“.

Atsižvelgiant į tai, kad Tvarkos 105 punkte reglamentuojamas perkėlimas į Universiteto klausytojus, bet ne išbraukimas iš studentų sąrašų, darytina išvada, kad 2014 m. Įsakyme nurodytas Tvarkos 105 punktas nėra tinkamas išbraukimo iš studentų sąrašų atveju teisinis pagrindas.

Atsižvelgiant į Tvarkos 130 punktą, kuriame įtvirtinti studijų nutraukimo ir studentų išbraukimo iš studentų sąrašų pagrindai, ir vadovaujantis Tvarkos 132 punktu, konstatuotina, kad Mykolo Romerio universiteto rektorius, nenurodydamas išbraukimo iš studentų sąrašų priežasties, pažeidė Tvarkos 132 punktą.

4. Iš Mykolo Romerio universiteto rektoriaus 2015-09-17 įsakymo Nr. 21T-8 „Dėl išbraukimo iš studentų, klausytojų sąrašų, studijų įmokos dalies gražinimo, šalinimo iš universiteto, studijų atnaujinimo, studijų įmokos sumažinimo, klausytojų priėmimo, perkėlimo“ (toliau – 2015 m. Įsakymas) matyti, kad studento išbraukimo iš klausytojų sąrašų, pasibaigus studijų sutarčių galiojimo laikui, nurodytas teisinis pagrindas – Tvarkos 130.5 punktas, pakeistas Senato 2014 m.

birželio 30 d. nutarimu Nr. 1SN-50, kuriame nustatyta, kad „Studijos nutraukiamos ir studentas, klausytojas išbraukiamas iš studentų, klausytojų sąrašų: <...> pasibaigus klausytojo sutarties galiojimo laikui“ (pabraukta mūsų).

Mykolo Romerio universiteto ir klausytojo [pareiškėjo] sudarytoje 2014-09-15 sutartyje (toliau – Klausytojo sutartis), dalyje „Sutarties objektas“ nustatytas *inter alia* „studijų laikotarpis“ – 2015-06-30. Šią datą Mykolo Romerio universitetas traktuoja kaip minėtos sutarties galiojimo terminą (Mykolo Romerio universiteto 2016-09-14 raštas Nr. 24T(11.21-20401)-4), nors 2014 m. Sutartyje, dalyje „Sutarties įsigaliojimas ir pabaiga“ nustatyta, kad „<...> sutartis pasibaigia:

14.1. sėkmingai įvykdžius pasirinktų studijų reikalavimus ir įteikus klausytojui pažymą su įvertinimais;

14.2. šios sutarties 15, 16 punktuose numatytais pagrindais ją nutraukus.

15. Klausytojas turi teisę bet kada nutraukti šią sutartį išstudamas iš Universiteto.

16. Sutartis taip pat gali būti nutraukiama pašalinus klausytoją už grubius Lietuvos Respublikos įstatymų, Universiteto statutą bei vidaus tvarką reglamentuojančių aktų pažeidimus, studijų programoje nustatytų reikalavimų nevykdymą.“

Taip pat Mykolo Romerio universiteto ir pareiškėjo sudarytoje Mykolo Romerio universiteto ir studento, studijuojančio valstybės nefinansuojamoje vietoje, sutartyje (toliau – Studijų sutartis) nustatyta, kad Studijų sutartis pasibaigia pasibaigia:

„27.1. sėkmingai įvykdžius laipsnį suteikiančios studijų programos reikalavimus ir išdavus tai patvirtinantį aukštojo mokslo diplomą bei diplomo priedėlį;

27.2. pasikeitus studijų programai, studijų formai, studijų finansavimo pobūdžiui;

27.3. šios sutarties 28 ir 29 punktuose numatytais pagrindais ją nutraukus.

28. Studentas turi teisę bet kada nutraukti šią sutartį išstudamas iš Universiteto.

29. Sutartis taip pat gali būti nutraukiama pašalinus studentą už grubius Lietuvos Respublikos įstatymų, Universiteto statutą bei vidaus tvarką reglamentuojančių aktų pažeidimus, studijų programoje nustatytų reikalavimų nevykdymą.“

Atsižvelgiant į tai, kad Mykolo Romerio universitetas nepateikė dokumentų, patvirtinančių Klausytojo sutarties ir Studijų sutarties pasibaigimą jose nurodytais pagrindais, darytina išvada, kad Klausytojo ir Studijų sutartys yra galiojančios, o 2015 m. Įsakyme nurodytas netinkamas teisinis pagrindas.

Pažymėtina, kad Kontrolierius sprendimus priima vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalimi, todėl pareiškėjo prašomi įpareigojimai universitetui grąžinti „neteisėtai atimtą studento statusą“, „sudaryti sąlygas pakartoti 2 paskutinius egzaminų sesijos egzaminus vieną kartą už tai nemokant ir nenustatant sąlygos kartoti dalykų kursą“, „grąžinti sumokėtus Eur“ nėra Kontrolieriaus kompetencijos dalis.

Kontrolierius, įvertinęs pareiškėjo, Mykolo Romerio universiteto pateiktą informaciją ir ją patvirtinančius dokumentus bei teisinį reglamentavimą, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 18 straipsnio 12 dalies 1 punktu:

n u s p r e n d ė:

Informuoti Mykolo Romerio universitetą ir Švietimo ir mokslo ministeriją apie Kontrolieriaus nustatytą procedūrų pažeidimą.

Kontrolieriaus sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius

Vigilijus Sadauskas